

Initiativärende mot Länsrätten i Stockholms län angående långsam handläggning av ett mål rörande insatser enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS

Initiativet

I en anmälan till JO klagade AA på Södermalms stadsdelsnämnd i Stockholms kommun angående tidsbegränsning av beslut om insatser enligt LSS (JO:s dnr 1664-2008).

Efter att ha tagit del av vissa handlingar som inhämtats från Södermalms stadsdelsförvaltning beslutade jag den 30 april 2008 att inte vidta någon ytterligare åtgärd i saken.

I samband med granskningen uppkom fråga om dels förvaltningens handläggning av ett överklagande från AA vilket inkom dit den 11 december 2006 (JO:s ärende dnr 2427-2008), dels Länsrättens i Stockholms län handläggning av överklagandet. Från länsrätten inhämtades dagboksbladet i mål nr 2598-07.

Härvid framkom bl.a. följande. Det aktuella överklagandet, som rörde omfattningen av beviljad insats enligt LSS i form av personlig assistans, inkom till länsrätten den 2 februari 2007. Länsrätten hade den 23 april 2008 ännu inte avgjort målet.

Jag fann skäl att, inom ramen för ett särskilt ärende, anmoda länsrätten att inkomma med utredning och yttrande över handläggningen av länsrättens mål nr 2598-07.

Utredning

Länsrätten ingav ett yttrande undertecknat av lagmannen BB och chefsrådmannen CC. I yttrandet anfördes bl.a. följande.

/---/

Överklagandet i det aktuella målet (länsrättens mål nr 2598-07) kom in till länsrätten den 2 februari 2007. Frågan i målet är om AA är berättigad till personlig assistans enligt 9 § 2 LSS i en omfattning av 40 timmar i veckan. I det överklagade beslutet har AA:s behov ansetts kunna tillgodoses genom personlig assistans med 35 timmar per vecka och beviljad dagverksamhet.

Mål enligt LSS är inte förtursmål enligt länsrättens arbetsordning annat än om det i det enskilda målet är fråga om brådsakande åtgärder eller nära förestående händelse, t.ex. överklagande av beslut om insats enligt LSS som anhängiggörs sent under våren och som avser deltagande i sommarkollo eller liknande. Mål som inte är förtursmål ska enligt arbetsordningen tas upp till slutligt avgörande i den ordning som bidrar till effektivitet och kvalitet i arbetet och i övrigt i den ordning som de kommit in till länsrätten.

Frågan i det aktuella målet är om AA är berättigad till personlig assistans med ytterligare fem timmar per vecka. Målet är således inte av förturskaraktär enligt det ovan sagda. Saken hade varit annorlunda om AA helt hade nekats insatser enligt lagen eller om skillnaden mellan yrkade och beviljade insatser varit betydligt större.

I sammanhanget vill dock länsrätten framhålla att det är ett prioriterat arbete att minska balanserna och omloppstiderna för målen. Länsrätten strävar mot att uppfylla regeringens långsiktiga mål om att huvuddelen av målen (75 %), exklusive förtursmål, ska avgöras inom sex månader. För att uppnå detta mål ska länsrätten under år 2008 prioritera avgörandet av gamla mål. Det innebär att under år 2008 kommer länsrätten att ha långa handläggningstider och vårt mål är att huvuddelen av målen ska avgöras inom tio månader. Följande verksamhetsmål har ställts upp bl.a. för den aktuella måltypen i 2008 års verksamhetsplanering; tio månaders median-handläggningstid och 14 månader för huvuddelen (75 %) av målen.

Under handläggningen i länsrätten av det ifrågavarande målet har byte av god man skett samt yrkande om inhibition framställt och återkallats. Den 28 april 2008 har AA:s ombud begärt anstånd med att komplettera talan till den 16 maj 2008. Någon komplettering har inte kommit in och målet är klart för avgörande. För-hoppningen är att kunna avgöra målet under sommaren 2008.

/---/

Länsrättens akt i målet inhämtades.

Bedömning

Mål vid länsrätt ska enligt 17 § förordningen (1996:382) med länsrättsinstruktion avgöras ”så snart det kan ske”. Bestämmelsen innebär att mål som är klara att avgöras inte får bli liggande under någon längre tid.

Av handlingarna i det aktuella målet framgår bl.a. följande. Överklagandet inkom, tillsammans med bl.a. stadsdelsnämndens yttrande, till länsrätten den 2 februari 2007. Efter anmodan från länsrätten inkom klagandens gode man med viss komplettering den 9 februari 2007. Klagandens ombud ingav handlingar den 21 februari och den 27 mars 2007. Den 6 februari 2008 mottog länsrätten en skrivelse från klaganden, innehållande bl.a. ett yrkande om inhibition. Ytterligare skrivelser ingavs den 3 mars och 11 april 2008. I den sist nämnda skrivelsen återkallades yrkandet om inhibition. Den 17 april 2008 gavs den gode mannen tillfälle att yttra sig över stadsdelsnämndens yttrande, dvs. det yttrande som inkommit till länsrätten den 2 februari 2007. Den 14 maj ingavs ett yttrande undertecknat av bl.a. klaganden och hennes ombud. Dom i målet meddelades den 4 augusti 2008.

Som framgår av redovisningen ovan var målet liggande under mer än tio månader, slutet av mars 2007 – början av februari 2008, trots att målet synes ha bedömts vara klart för avgörande. Länsrätten har i sitt remissvar anfört att mål som rör insatser enligt LSS inte, utom i vissa specifika undantagsfall, är förtursmål enligt länsrättens arbetsordning. Enligt min mening måste dock måltypen generellt anses vara av sådan karaktär att en skyndsam handläggning som regel är befogad även

om målet inte är ett förtursmål. Det aktuella målet framstår dessutom inte som särskilt komplicerat eller omfattande för sin måltyp. Det är inte acceptabelt att ett mål av detta slag blir liggande så länge som här varit fallet utan någon aktiv handläggningsåtgärd från domstolens sida.

Handläggningen, som inte närmare har kommenterats i remissvaret, väcker även i övrigt vissa frågor. Detta gäller bl.a. det förhållandet att länsrätten inte kommunicerade yttrandet från stadsdelsnämnden i samband med att det inkom till domstolen i februari 2007 utan först i april 2008 och då endast med den gode mannen. Även det förhållandet att det inhibitionsyrkande som klaganden framställde den 6 februari 2008 inte blev föremål för något ställningstagande innan det återkallades den 11 april 2008 framstår som märkligt. Jag har dock inte funnit tillräckliga skäl att vidta någon ytterligare utredningsåtgärd i dessa delar.

Ärendet avslutas med den kritik som framgår ovan.